

BANKOVÝ SYSTÉM

Hodina 3

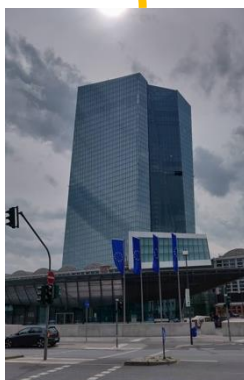

ÚVOD

Aktivita č. 1

Doplň k obrázkom, o aké banky ide, a porozmýšľaj, aký je medzi nimi rozdiel. Čo má v kompetencii ECB?

Centrálne banky

Európska
centrálne banka
(ECB)

Tatra banka

Hlavnou funkciou ECB je

BANKOVKY

Aktivita č. 2

Čo sa nachádza pod ikonou na bankovke?

Kto sa podpisuje na eurobankovke?

Zisti, či niekto v triede nemá eurobankovku v ľubovoľnej hodnote. Skús ju podržať oproti svetlu a popíš, čo všetko na nej uvidíš. Dokázal by si rozpoznať, o akú bankovku ide aj so zaviazanými očami?

EUROSYSTÉM

Aktivita č. 3

Ak si niekedy išiel/išla na koncert do Viedne, pravdepodobne si za fľašu koly zaplatil/a rovnakými eurami, aké používaš na Slovensku. Centrálné banky krajín Eurozóny sú totiž podriadené Európskej centrálnej banke a spoločne tvoria tzv. Eurosystem. Dohľadajte na internete rozdiely v kompetenciách Európskej centrálnej banky (ECB) a našej Národnej banky Slovenska (NBS). Vyznač ich sídla na mape.

	Európska centrálna banka	Národná banka Slovenska
Guvernér/-ka		
Mesto sídla (vyznačte aj na mape)		
Môže vydávať eurové bankovky?		
Podieľa sa jej zástupca na rozhodovaní ECB?		
Môžem prostredníctvom nej podať sťažnosť na slovenské finančné inštitúcie?		

Vyfarbi všetky krajiny, kde sa platí eurom

ÚROKOVÉ SADZBY A KURZY MIEN

Aktivita č. 4

Európska centrálna banka stanovuje úrokové sadzby a zverejňuje kurzový lístok. Vedel/a by si to využiť v praxi? Označ krížikom pravdivé tvrdenie.

Kurzový lístok ECB 25. januára 2023		Úrokové sadzby Platné od 21. decembra 2022	
 USD	1.0878 ▲	Jednodňové refinančné operácie	2,75 % ▲
 CZK	23.808 ▼	Hlavné refinančné operácie (pevná sadzba)	2,50 % ▲
 HUF	388.75 ▼	Jednodňové sterilizačné operácie	2,00 % ▲
 PLN	4.7158 ▲		

Zdroj: nbs.sk

Cenník ECB pre obchodné banky

Jednodňové sterilizačné operácie	2,00 % ▲	Ak banka peniaze do centrálnej banky vloží na 1 deň
Hlavné refinančné operácie (pevná sadzba)	2,50 % ▲	Ak si banka požičia peniaze na 1 týždeň
Jednodňové refinančné operácie	2,75 % ▲	Ak si banka požičia peniaze na 1 deň,

Zmenáreň ti ponúkne, za 100 € 2 500 korún. Označ, aký kurz ti dala:

- Výhodný kurz Nevýhodný kurz
- Nemôžeme posúdiť Kurz podľa sadzobníku ECB

Ak si budem chcieť zobrať hypotéku, môžem očakávať, že úroková sadzba bude:

- Záporná Do 1 % p.a.
- Presne 2,75 % p.a. Približne 3 – 5 % p. a.

Podľa týchto informácií, môžem usúdiť, že na sporiacom účte:

- Dostanem úrok 2 % p.a. Môžem mať nenulový úrok

KOMERČNÉ BANKY

Aktivita č. 5

Vedel/a si o tom, že aj komerčné banky dokážu vytvárať nové peniaze bez toho, aby ich tlačili? Vložené peniaze klientov totiž požičajú cez úvery. Vyskúšaj si to pomocou nasledujúceho experimentu.

Predstav si, že máš 500 €, ktoré vložíš do jedinej banky v meste a tento zostatok budeš vidieť na účte. Táto banka si z každého vkladu necháva presne pätinu ako rezervu a zvyšok požičia napríklad Tonymu Starkovi, pretože vie, že celý majetok si z nej nikdy nebudeš vyberať. Tony si však požičané peniaze opäť vloží na účet a cyklus sa zopakuje. Aké bude finálne množstvo peňazí, ktoré takto bude svietiť ľuďom na účtoch v aplikáciách? Doplň tabuľku.

Meno	Koľko vloží?	Koľko si banka nechá ako rezervu? (1/5)	Aká je kumulatívna hodnota peňazí v obehu??	Koľko banka požičia ďalšej osobe?
Vy	500 €	100 €	500 €	400 €
Tony Stark	400 €			
Steve Rogers				
Thor Odinson				koniec

KOMERČNÉ BANKY vs. CENTRÁLNE BANKY

Aktivita č. 6

Ako finanční spotrebitelia väčšinou využívame služby obchodných bánk. Sú však situácie, kedy nám vie pomôcť iba centrálna banka. V našom prípade je to Národná banka Slovenska. Doplň CB (Centrálna banka) alebo OB (Obchodná banka)

1. Máš veľmi veľké množstvo peňazí, ktoré si vyhral/a z lotérie. Chceš ich ísť vložiť na účet. Využiješ služby:

2. Našiel si doma 500 slovenských korún. Chcel/a by si ich vymeniť za eurá. Využiješ služby:

3. Nájdeš na zemi bankovku, na ktorej bola odtrhnutá menšia časť. Chceš novú bankovku. Využiješ služby:

4. Potrebuješ 5 000 € v hotovosti, kam pôjdeš vybrať hotovosť?